Bijlage 1: Bijdragen aan operaties en operationele samenwerkingsverbanden

Deze bijlage bevat een overzicht van operaties en operationele samenwerkingsverbanden waaraan Defensie wel bijdraagt of juist geen bijdrage levert. Het overzicht van operaties bevat de operaties van VN, Navo en EU en daarnaast overige operaties zoals die tegen ISIS. Het overzicht van operationele samenwerkingsverbanden is beperkt tot de verbanden met betrokkenheid van Europese landen.

In de bijlage van de brief van 18 mei jl.[1] is een aantal Europese samenwerkingsverbanden opgesomd waaraan Nederland niet meedoet: Nordefco (enkele Noordse landen), de Visegrad-groep (Hongarije, Polen, Tsjechië en Slowakije) en het Eurokorps, alsmede de bilaterale samenwerking tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, tussen Frankrijk en Duitsland en tussen Duitsland en Polen. Het gaat hierbij overwegend om regionale of bilaterale samenwerking tussen landen waarbij Nederland geen rol heeft te spelen. Daarom is van deze samenwerkingsverbanden alleen het Eurokorps als mogelijkheid in het onderstaande overzicht vermeld.

Operaties
Voor de bijzonderheden van de operaties met Nederlandse betrokkenheid verwijs ik naar de desbetreffende art. 100-brieven en de tussentijdse evaluatie van lopende operaties van 20 mei jl.

<u>Operaties met Nederlandse deelname:</u>
Navo: *Resolute Support Mission* (Afghanistan), KFOR (Kosovo)

EU (inclusief enkele civiele missies): EUFOR Althea (Bosnië-Herzegovina), EULEX (Kosovo), EU ATALANTA (Hoorn van Afrika), EUTM Somalië, EUTM Mali, EUMAM CAR (Centraal-Afrikaanse Republiek), EUBAM Rafah (Gaza, standby). Militaire operaties van de EU worden geleid door een van de vijf operationele hoofdkwartieren (OHQ's) die lidstaten hiervoor ter beschikking hebben gesteld. Dit zijn hoofdkwartieren in Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Italië en het Verenigd Koninkrijk. Nederland levert op dit moment militairen aan het OHQ in Italië ten behoeve van EUNAVFOR MED (Middellandse Zee) en die in het Verenigd Koninkrijk ten behoeve van EU ATALANTA.

VN: MINUSMA (Mali), UNMAS (Mali), UNTSO (Midden-Oosten), UNDOF (Midden-Oosten), UNMISS (Zuid-Soedan), UNAMA (Afghanistan).

Overig: Bestrijding ISIS (inzet F-16's in Irak en training Iraakse en Koerdische stijdkrachten), USSC (Palestijnse gebieden), *Combined Maritime Forces* Bahrein, *Netherlands Liaison Team* CENTCOM (NTLC).

<u>Overige operaties:</u>
Navo: *Ocean Shield* (Hoorn van Afrika), *Active Endeavour (*Middellandse Zee), Patriot-ontplooiing Turkije.

EU (inclusief enkele civiele missies): EUFOR CAR (Centraal-Afrikaanse Republiek), EUBAM Libië, EUAM Oekraïne, EUBAM Moldavië en Oekraïne, EUCAP Nestor (Hoorn van Afrika), EUCAP Sahel Niger, EUCAP Sahel Mali, EUMM Georgië, EUPOL Afghanistan, EUPOL COPPS (Palestijnse gebieden), EUSEC Congo.

VN: UNMIK (Kosovo), UNFICYP (Cyprus), UNIFIL (Libanon), MINURSO (Westelijke Sahara), UNMIL (Liberia), UNOCI (Ivoorkust), MINUSTAH (Haïti), UNAMID (Darfur), MONUSCO (Congo), UNISFA (Abyei, betwist door Soedan en Zuid-Soedan), MINUSCA (Centraal-Afrikaanse Republiek), UNMOGIP (India en Pakistan).

Operationele samenwerkingsverbanden

<u>Wisselende bijdragen</u>

[1] Kamerstuk 21 501-28, nr. 127

Navo:
De Nederlandse eenheden die in 2015 deel uitmaakten van de interim-VJTF van de NRF zijn ook in 2016 beschikbaar gesteld, zij het met een langere reactietijd. Deze eenheden maken dan deel uit van de landcomponent van de *Initial Follow-on Forces Group* (IFFG). De bijdrage aan de IFFG omvat een brigadestaf, een luchtmobiel infanteriebataljon en (gevechts)ondersteuning. Daarnaast levert Nederland in 2016 een amfibische taakgroep voor de maritieme component van de IFFG. Deze taakgroep bestaat uit een maritieme staf, een *Marine Combat Group* met (gevechts)ondersteuning, twee Cougar-helikopters, één NH-90 helikopter, twee (amfibische) transportschepen, twee fregatten, twee mijnenjagers en een hydrografisch opnamevaartuig. Een deel van de schepen vaart in 2016 enkele periodes mee in de staande Navo-vlootverbanden. Tot slot levert Nederland in 2016 samen met België een *Special Operations Maritime Task Group* aan het *Special Operations Component Command* van de Navo.

EU:
Nederland levert in de tweede helft van 2016 een bijdrage aan de EU *Battlegroup*. De Nederlandse bijdrage bestaat uit twee pantserinfanteriecompagnieën en een verkenningspeloton. De compagnieën beschikken over gevechtssteun (genie en vuursteun) en logistieke ondersteuning, waaronder een *role* 2 medische faciliteit. Ook levert Nederland twee Chinook-transporthelikopters. Voorts zal een aantal stafofficieren deelnemen aan het *Force Headquarters* (FHQ), in dit geval het Eurokorps (zie onder), en aan het *Multinational Joint Headquarters* in het Duitse Ulm dat voor deze EU *Battlegroup* de rol van *Operational Headquarters* (OHQ) vervult en daarbij het FHQ aanstuurt.

<u>Permanente bijdragen</u>
Navo:
Nederland is vertegenwoordigd in alle hoofdkwartieren die worden gerekend tot de *NATO Command Structure:*

- SHAPE in Mons (België) en SACT in Norfolk, Virginia (VS);
- *Joint Force Command* in Brunssum en in Napels (Italië);
- hoofdkwartieren voor maritieme strijdkrachten (Northwood, VK), landstrijdkrachten (Izmir, Turkije), en luchtstrijdkrachten (Ramstein, Duitsland);
- *NATO CIS Group* in Mons (België) voor communicatie- en IV-capaciteiten.

Daarnaast zijn er acht snel ontplooibare Navo-hoofdkwartieren voor landoperaties die worden gerekend tot de *NATO Force Structure.* Een daarvan is het Duits-Nederlandse legerkorpshoofdkwartier in Münster (1GNC) waaraan Nederland een substantiële bijdrage levert. De snel ontplooibare hoofdkwartieren waarin Nederland op beperkte schaal is vertegenwoordigd, zijn die in het Verenigd Koninkrijk (ARRC), Italië (RDC-IT), Turkije (RDC-TU) en Frankrijk (RRC-FR). Ook is Nederland vertegenwoordigd in het hoofdkwartier onder Deense, Duitse en Poolse leiding in het Poolse Szczesin dat wordt omgevormd tot een snel inzetbaar hoofdkwartier (*Multinational HQ North-East*). De hoofdkwartieren waarin Nederland niet is vertegenwoordigd, zijn die in Spanje (RDC-SP) en Griekenland (RDC-GR). Snel inzetbare maritieme Navo-hoofdkwartieren bevinden zich in Italië, Spanje, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Portugal. Nederland is vertegenwoordigd in de drie laatstgenoemde hoofdkwartieren.

Tevens levert Nederland bijdragen aan de AWACS-eenheid van de Navo in Geilenkirchen en de in oprichting zijnde *NATO Allied Ground Surveillance Force* in het Italiaanse Sigonella.

Eerder dit jaar is besloten tot de oprichting van acht *NATO Force Integration Units* (NFIU’s) als onderdeel van de geruststellende maatregelen voor de oostelijke bondgenoten. De NFIU’s zullen onder meer de snelle ontplooiing van de VJTF kunnen faciliteren. Nederland zal zijn betrokken bij de NFIU’s in Polen en de drie Baltische staten. Andere NFIU’s worden gevestigd in Slowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije.

EU:
De EU beschikt niet over eigen operationele hoofdkwartieren. Nederland levert proportionele bijdragen aan onder andere het Europees Defensie Agentschap (EDA), het EU Militair Comité, de EU Militaire Staf en het EU-operatiecentrum in Brussel. Voor de aansturing van militaire operaties van de EU zijn vijf operationele hoofdkwartieren beschikbaar die Duitsland, Frankrijk, Griekenland,

Italië en het Verenigd Koninkrijk ter beschikking hebben gesteld. Nederland draagt hieraan bij als daar voor een concrete operatie aanleiding toe is. Hierop is ingegaan in de paragraaf over operaties van deze bijlage.

Eurokorps:
Een bijzondere positie heeft het Eurokorps, een gezamenlijk legerkorpshoofdkwartier van België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Spanje en vanaf 2016 ook Polen. De Frans-Duitse brigade vormt de kern van het Eurokorps en daarnaast kunnen de genoemde landen eenheden ter beschikking stellen indien daar behoefte aan is. Het Eurokorps maakt geen deel uit van de Navo of EU-structuren maar kan wel voor een bepaalde periode voor deze organisaties worden ingezet. Nederland levert geen structurele bijdrage aan het Eurokorps. Wel zal Nederland, zoals hierboven uiteengezet, een tijdelijke bijdrage leveren in de periode dat het Eurokorps fungeert als het *Force Headquarters* van de EU *Battlegroup* in de tweede helft van 2016.